

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 17 juni 2020
Betreft Afschrift brieven MOB en nieuwsbrief Werkgroep Behoud de Peel

Ons kenmerk
DGA-DAD / 20067169

Bijlage(n)
1

Geachte Voorzitter,

De vaste Kamercommissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft gevraagd om een reactie op twee brieven van Mobilisation of the Environment (MOB) en op een nieuwsbrief van Werkgroep Behoud de Peel over mijn brief van 7 februari jl. inzake de stikstofproblematiek (uw kenmerk 2020Z03116/2020D07065 en 2020Z05944/2020D18917). Hierbij ontvangt u een afschrift van mijn reactie op de brieven van MOB. In aanvulling daarop ga ik in op de hoofdpunten uit de nieuwsbrief van Werkgroep Behoud de Peel.

Streefwaarde

Het kabinet heeft inmiddels een streefwaarde vastgesteld. Ik verwijs daarvoor naar mijn brief van 24 april jl. hierover¹.

Hoop op techniek en regionale dier-stand-still

De werkgroep is kritisch op technische maatregelen. De inzet van het kabinet is erop gericht op emissies aan de bron te voorkomen. Dat kan bijvoorbeeld door het scheiden van mest en urine, waarbij de mest, bijvoorbeeld door verwerking, weer een waardevol product wordt. Ik verwacht dat dit een belangrijke bijdrage kan leveren aan het verminderen van emissies en het sluiten van kringlopen. Het aantal dieren in Nederland is gemaximeerd door het aantal productierechten.

Opkopen en verplaatsen

De werkgroep stelt vragen over de bijdrage van het verplaatsen van bedrijven. Het verplaatsen van bedrijven levert een bijdrage aan de stikstofaanpak: de depositie van stikstof veroorzaakt door een bedrijf verder weg van een natuurgebied is immers fors lager dan een bedrijf dichterbij. Terecht stelt de werkgroep dat daarnaast alle bronnen gereduceerd moeten worden. Daarvoor neemt het kabinet bronmaatregelen.

Extensivering rondom natuur

In mijn brief van 7 februari heb ik aangegeven dat extensivering van de landbouw een belangrijke bijdrage kan leveren aan de stikstofaanpak. Ik heb in mijn brief aangegeven dat het inzetten van gronden niet ten koste mag gaan van bestaande

---

¹ Kamerstuk 35334, nr. 82

natuur. De werkgroep vraagt ook aandacht voor de noodzaak van verbetering van de natuur. Die noodzaak deelt het kabinet. Ik verwijs daarvoor onder andere naar mijn brief van 19 februari over de voortgang van maatregelen voor de natuur².

Ons kenmerk
DGA-DAD / 20067169

Verleasen van stikstof

In de nieuwsbrief wordt gevraagd naar de handhaafbaarheid van verleasen. Ik werk, zoals in mijn brief van 7 februari, aan afspraken hierover met de provincies.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

---

² Kamerstuk 35334, nr. 48.